

АГРАРНІ РОЗПИСКИ

БІЗНЕС МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ АГРАРНОГО ФОНДУ

WORLD BANK GROUP

IFC | International
Finance Corporation

В партнерстві з:
Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Федеральний Департамент економіки,
освіти та науки Швейцарії (EAER)
Державний секретаріат Швейцарії
з економічних питань (SECO)

Олександр Муляр
Менеджер з розвитку бізнесу

WORLD BANK GROUP

IFC | International
Finance Corporation

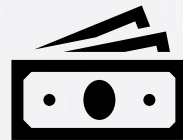
СТАТИСТИКА УСПІХУ

2670

**АГРАРНИХ
РОЗПИСОК**

з них 1535
в 2019 році

18

**МЛРД
ГРН**

з них 11 млрд
в 2019 році

Розвиток ринку та нових сегментів:

140

кредиторів

37

культур в
заставі

>1 000

фермерів

8

міжнародних
аграрних
розписок

43 виконавчих написи
(1,5% дефолтів)

СТАЛИЙ ТА РІЗНОСТОРОННІЙ РОЗВИТОК ІНСТРУМЕНТУ

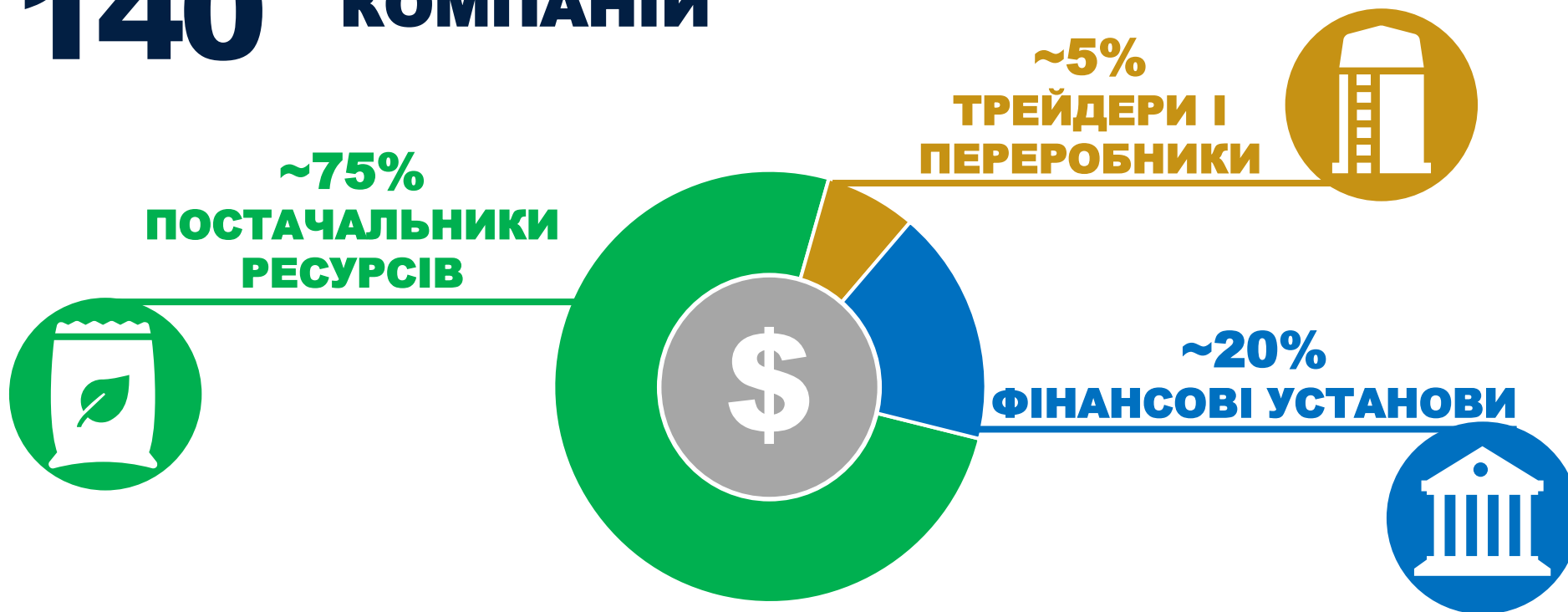

WORLD BANK GROUP

IFC International
Finance Corporation

КРЕДИТОРИ

140 КОМПАНІЙ

Агровиробники: від власників ділянок 2-4 га до агрохолдингів

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА АГРАРНИХ РОЗПИСОК

БІЗНЕС МОДЕЛІ

КОНЦЕПЦІЯ ІНСТРУМЕНТУ

Безумовне
зобов'язання
агровиробника
поставити
продукцію або
сплатити кошти

Застава
майбутнього
врожаю

Нотаріальне посвідчення

Публічний реєстр

Гнучка форма

Індосамент

Позасудове виконання

Поєднання конкурентних переваг альтернативних інструментів

РЕЄСТР АГРАРНИХ РОЗПИСОК

Аграрна розписка вважається виданою з дня її реєстрації в Реєстрі аграрних розписок

Публічна інформація про всі відкриті аграрні розписки невиконані на момент запиту (можливість пошуку по боржнику, земельній ділянці тощо)

Можливість отримати повну інформацію про всі розписки та історію їхнього обігу за згодою боржника або кредитора та за запитом до нотаріуса

<https://agroregisters.com.ua/>

#	Тип розписки	Номер	Дата посвідчення	Боржники	Кінцева дата зобов'язання
1381	Фінансова	2093	02.07.2019	ФЕРМЕРСЬКЕ Г... СПОДАРСТВО ...2007»	15.07.2019
1382	Фінансова	2094		...с, сорт культури зерно КУКУРУДЗИ 3-го класу В...	15.10.2019
1383	Товарна	2095		Кількість 10000.00 тон ...моги до якості продукції	01.12.2019
1384	Товарна	2096	03.07.2019	...ИСТВА ОБМЕЖЕНОЮ ДПОВІДАЛЬНИСТ Ю "УКРАЇНА+"	01.12.2019
1385	Товарна			ФЕРМЕРСЬКЕ Г... СПОДАРСТВО	01.12.2019
1386	Товарна			СТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІ ДПОВІДАЛЬНИСТ Ю «АКВАВІКА-Т»	01.12.2019
1387	Товарна	2099	03.07.2019	Приватне Підрис мство "УКРАЇНА- АГРО-2С"	15.08.2019

ІНФОРМАЦІЯ
про зобов'язання
агровиробників
і заставу за невиконаними
аграрними розписками

Єдиний державний реєстр забезпечує прозорість застави і зобов'язання агровиробників

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ АГРОВИРОБНИКА

УКРАЇНА UKRAINE

ТОВАРНА АГРАРНА РОЗПИСКА

Поставити
ФІКСОВАНИЙ ОБСЯГ
ПРОДУКЦІЇ ОДНОГО ВИДУ

Можливо додатково зазначити
формулу для перерахунку
кількості продукції
залежно від її якості

Н 36

Увага! Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

УКРАЇНА UKRAINE

ФІНАНСОВА АГРАРНА РОЗПИСКА

Сплатити
СУМУ КОШТІВ
ЗГІДНО З ФОРМУЛОЮ,
що враховує кількість продукції

Варіанти формули:

- фіксація суми на дату укладання
- розрахунок суми в майбутньому (ціна, курс валюти)

Н 36

Увага! Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

Розписка містить зобов'язання лише агровиробника і є його одностороннім правочином

ОБОВ'ЯЗКОВІ РЕКВІЗИТИ АГРАРНИХ РОЗПИСОК

Назва

«Товарна аграрна розписка» або
«Фінансова аграрна розписка»

Строк розрахунку

(поставки продукції або сплати коштів)

Зобов'язання

(поставка продукції або сплата коштів)

Умови та місце розрахунку

(поставки продукції або сплати коштів)

Реквізити кредитора

ВАРІАНТИ ПЕРЕДАЧІ

- Дозволена всім
- Заборонена
- Дозволена з певними обмеженнями

Умови передачі прав за розпискою

Опис предмета застави

Дата і місце видачі

Реквізити, підпис та печатка боржника

Односторонній правочин агровиробника
Підпис кредитора за бажанням

Стандартні положення відповідають типовим договорам поширеним в агробізнесі

ПРЕДМЕТ ЗАСТАВИ

Кожна аграрна розписка на окремий вид агропродукції

ЗБІР УРОЖАЮ

МАЙБУТНІЙ ВРОЖАЙ з конкретних ділянок

ВІДПОВІДНА КІЛЬКІСТЬ сільськогосподарської продукції

На складі, в дорозі до пункту поставки або до моменту оплати, зазначеного в аграрній розписці

- Кадастрові номери
- Місцерозташування
- Правовстановлюючі документи

Збереження застави на наступний сезон до повного виконання аграрної розписки

ПРИВ'ЯЗКА ДО ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

ПРАВО АГРОВИРОБНИКА НА ЗЕМЛЮ

Власність

Оренда

Постійне користування

Емфітевзис

СТРОК ОРЕНДИ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

За існуючої практики на ринку, мінімум два роки до завершення строку оренди

РОЗМІЩЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК

В одному полі суцільним масивом

Земля не є в заставі. У заставі майбутній врожай з прив'язкою до земельних ділянок

ПРИКЛАД: ПЛОЩА МАЙБУТНЬОГО ВРОЖАЮ У ЗАСТАВІ ЗА АР

**БОРГ ФЕРМЕРА
ЗА ПОСТАВКУ
ДОБРИВ**

1 МЛН ГРН

**ЗАСТАВА:
МАЙБУТНІЙ УРОЖАЙ
КУКУРУДЗИ**

1,3 МЛН. ГРН

**ОБРАХУНОК
ПЛОЩІ**

**1,3 МЛН / 4500=288Т
288 Т / 7 Т) = 41 ГА**

**ЗЕМЕЛЬНІ
ДІЛЯНКИ В
ОДНОМУ ПОЛІ
СУЦІЛЬНИМ
МАСИВОМ**

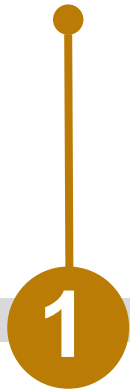

**41 ГА
(11 ПАЇВ)**

Надійний захист постачальників матеріально-технічних ресурсів

ЕТАПИ ВИДАЧІ АГРАРНОЇ РОЗПИСКИ

ОЦІНКА
КЛІЄНТА

ПОГОДЖЕННЯ
УМОВ АР

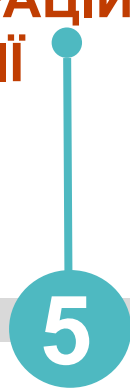
ВИБІР
НОТАРІУСА

ПІДГОТОВКА
ДОКУМЕНТІВ

НОТАРІАЛЬНЕ
ПОСВІДЧЕННЯ
РЕЄСТРАЦІЙНІ
ДІЇ

Проектом
напрацьовані
вивірені зразки

270
нотаріусів

Установчі документи
Інформація про землю
Підтвердження особи
Повноваження особи
Інші

Реєстр АР
ДРОРМ

Час на оформлення складає від одного до десяти днів

ВАРТІСТЬ ПОСВІДЧЕННЯ АГРАРНОЇ РОЗПИСКИ

ВАРТІСТЬ ПОСЛУГ
ПРИВАТНИХ НОТАРІУСІВ
З ПОСВІДЧЕННЯ РОЗПИСКИ

КІЛЬКІСТЬ ПІДКЛЮЧЕНИХ
ПРИВАТНИХ НОТАРІУСИ

270 по всій Україні

① ДЕРЖАВНЕ МИТО

(посвідчення договорів застави)

0,01% предмета застави,

але не менше 5 і не більше 50
неоподатковуваних мінімумів
доходів громадян

② РЕЄСТР АГРАРНИХ РОЗПИСОК

355 грн

③ ІНШІ ВИТРАТИ

витяги, довідки, нотаріальні бланки

④ ВАРТІСТЬ РОБОТИ НОТАРІУСА

залежить від витрат часу

Фактична вартість згідно з останньою практикою – від 0,1-0,5% вартості зобов'язання

ВИКОНАННЯ АГРАРНИХ РОЗПИСОК

**ВИКОНАННЯ
ЗОБОВ'ЯЗАНЬ**

1

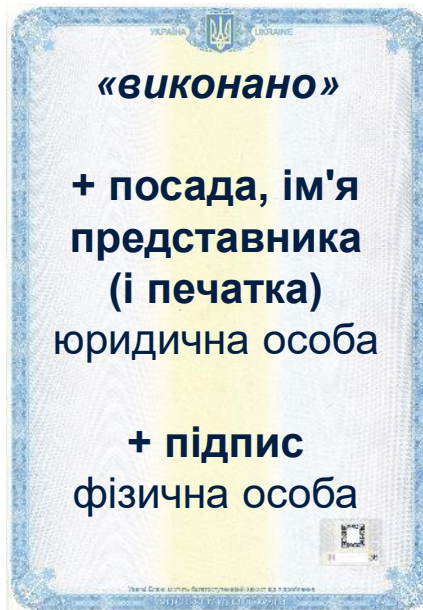

поставка продукції
товарна аграрна
розрахунок

сплата коштів
фінансова аграрна
розрахунок

**КРЕДИТОР
РОБИТЬ
НАПИС
«ВИКОНАНО»**

2

**ПОВЕРНЕННЯ
РОЗПИСКИ
БОРЖНИКУ**

3

**особисто
або
цінним листом**

3 ДНІ

**РЕЄСТР
АГРАРНИХ
РОЗПИСОК**

4

ДРОРМ

5

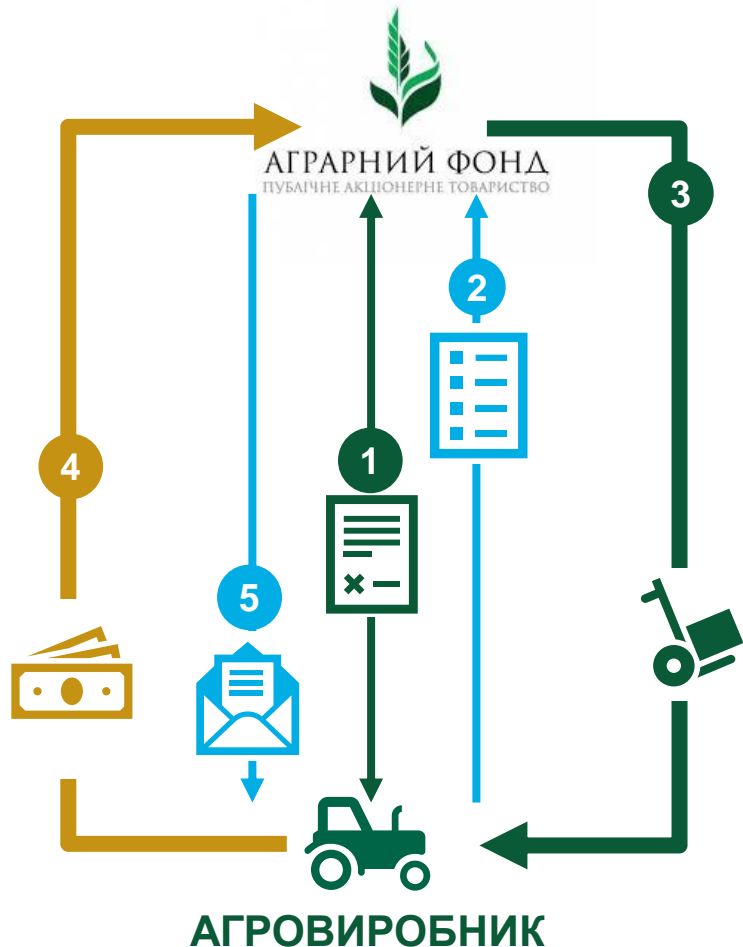

Санкції за порушення
<1 місяця: 10 мін. з.п.
1-6 місяців: 100 мін. з.п.
>6 місяців: 300 мін. з.п.

**ФІНАНСОВА
АГРАРНА РОЗПИСКА
ЯК ГАРАНТІЯ РОЗРАХУНКУ**

ФІНАНСОВА АГРАРНА РОЗПИСКА

- 1** Договір поставки між **Аграрним фондом** та агровиробником
- 2** Агровиробник видає фінансову аграрну розписку як забезпечення виконання договору поставки добрив
- 3** **Аграрний фонд** надає добрива агровиробнику

ПІСЛЯ ЗБОРУ ВРОЖАЮ

- 4** Перерахунок коштів агровиробником на рахунок **Аграрного фонду**
- 5** **Аграрний фонд** повертає розписку агровиробнику

Посилення гарантій виконання зобов'язань агровиробника завдяки аграрній розписці

ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ

ЧЕРГОВІСТЬ ВИДАЧІ АГРАРНОЇ РОЗПИСКИ

Аграрна розписка може бути видана фермером до поставки йому ресурсів, але після укладення договору поставки ресурсів

ВРАХУВАННЯ ОБМІННОГО ВАЛЮТНОГО КУРСУ

Використання аграрних розписок дозволяє врахувати обмінний валютний курс при остаточних розрахунках: відповідна формула у договорі поставки та аграрній розписці

ШТРАФИ І НЕУСТОЙКА

Стягнення штрафів можливе за аграрною розпискою (позасудова процедура)

Додаткова гарантія повернення коштів кредитора

ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ

ОПОДАТКУВАННЯ

Обіг аграрних розписок, включаючи їхню видачу, не є об'єктом оподаткування

ДВА ВАРІАНТИ ОБЛІКУ

1. Аграрна розписка як забезпечення (поза балансом)

- сплата коштів відповідно до зобов'язання за договором
- примусове стягнення за аграрною розпискою

2. Аграрна розписка як актив на балансі

- сплата коштів відповідно до зобов'язання за аграрною розпискою (добровільна чи за примусовим стягненням)

Видача та обіг аграрних розписок не оподатковується

Дата	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
01.2018	Отримано товар від дистриб'ютора	20	631	120
01.2018	Відображено податковий кредит	641/ПДВ	631	30
01.2018	Видано ФАР	631	685/ФАР	150
01.2018	Відображено видачу ФАР на позабалансовому рахунку	05	-	150
11.2018	Виконано зобов'язання за ФАР перед внутрішнім постачальником	685/ФАР	311	150
11.2018	Списано ФАР з позабалансового рахунку	-	05	150

*Приклад

У цій моделі можливий як позабалансовий облік розписок, так балансовий

Дата	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
01.2018	Передано товар агровиробнику	361	702	150
01.2018	Відображено зобов'язання з ПДВ	702	641/ПДВ	30
01.2018	Списано на витрати собівартість товару	902	28	120
01.2018	Отримано від агровиробника ФАР у рахунок наданих товарів	377/ФАР	361	150
01.2018	Відображено отриману ФАР на позабалансовому рахунку	06	-	150
03.2018	Отримано виконання зобов'язання за ФАР	311	377/ФАР	150
03.2018	Списано ФАР з позабалансового рахунку	-	06	150

*Приклад

У цій моделі можливий як позабалансовий облік розписок, так і балансовий

РЕКОМЕНДОВАНІ ПОЛОЖЕННЯ ДОГОВОРУ ПОСТАВКИ

При обліку аграрної розписки як активу на балансі

Виконання зобов'язань з оплати вартості поставленого за цим договором товару здійснюватиметься Покупцем у формі виконання фінансової аграрної розписки, що буде видана Покупцем Постачальнику на підставі цього договор

При обліку аграрної розписки поза балансом (як забезпечення)

Зобов'язання Покупця щодо своєчасної оплати вартості поставленого за цим договором товару забезпечується фінансовою аграрною розпискою Покупця, форма якої є додатком до цього Договору і є його невід'ємною частиною. Сплата вартості товару та сум можливої неустойки, іншої відповідальності за неналежне виконання зобов'язань за цим Договором здійснюється Покупцем в тому числі шляхом спрямування платежів за фінансовою аграрною розпискою на погашення суми такої заборгованості (виконання Покупцем зобов'язань боржника за фінансовою аграрною розпискою). При цьому Постачальник зобов'язується повернути Покупцю суму перевищення суми зобов'язання Покупця за фінансовою аграрною розпискою (без врахування суми неустойки чи іншої відповідальності за несвоєчасне виконання зобов'язань за аграрною розпискою) над розміром суми вартості поставленого за цим договором товару, в тому числі шляхом здійснення зарахування зустрічних однорідних вимог.

Постачальник вправі припинити зобов'язання за цим Договором та вимагати в повному обсязі виконання зобов'язань за вказаною вище фінансовою аграрною розпискою. Для цього Постачальник зобов'язаний не пізніше ніж за 10 днів до дати припинення зобов'язання за цим Договором письмово повідомити про такий свій намір Покупця.

Замість сплати суми різниці між розміром заборгованості Покупця за цим Договором та сумою зобов'язань за такою аграрною розпискою (її оціночною вартістю, якщо сума зобов'язання визначена за формулою, хоч одна з перемінних якої визначена подією в майбутньому) може бути проведене зарахування суми такої вимоги Покупця з вимогою до нього по аграрній розписці, про що Постачальником на аграрній розписці робиться відмітка про отримання виконання у відповідній сумі. В момент припинення зобов'язання за цим Договором Постачальник зобов'язаний сплатити Покупцю суму різниці між розміром заборгованості Покупця за цим Договором та сумою зобов'язань за виданою на виконання цього Договору аграрною розпискою (її оціночною вартістю, якщо сума зобов'язання визначена за формулою, хоч одна з перемінних якої визначена подією в майбутньому). Постачальник зобов'язаний негайно після повного виконання Покупцем зобов'язань за цим Договором проставити на фінансовій аграрній розписці відмітку «Виконано», скріпити її своїм підписом (підписом уповноваженої особи) та в триденний строк повернути оригінал аграрної розписки з таким написом Покупцю нарочно або в той самий строк направити цінним листом з описом вкладення на адресу Покупця, вказану в цьому Договорі

Узгодження зобов'язань сторін через гармонізацію тексту договору з розпискою

**ТОВАРНА
АГРАРНА РОЗПИСКА
на забезпечення
ФОРВАРДНОГО КОНТРАКТУ**

ФОРВАРД І ТОВАРНА АГРАРНА РОЗПИСКА

- 1** Форвардний контракт між **Аграрним фондом** та агровиробником
- 2** Агровиробник видає товарну аграрну розписку на законтракований об'єм поставки
- 3** **Аграрний фонд** надає добрива агровиробнику згідно з форвардним контрактом

ПІСЛЯ ЗБОРУ ВРОЖАЮ

- 4** Поставка продукції
- 5** **Аграрний фонд** повертає розписку агровиробнику
- 6** Остаточний розрахунок з агровиробником (опціонально)

Посилення традиційної бізнес моделі завдяки аграрній розписці

ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ

ДВІ МОЖЛИВІ МОДЕЛІ РОБОТИ

1. Аграрна розписка як актив на балансі

→ поставка згідно з аграрною розпискою
(добровільна або за примусовим стягненням)

2. Аграрна розписка як забезпечення (поза балансом)

→ поставка (добровільна) згідно з форвардом

→ або примусове стягнення за аграрною розпискою

ШТРАФИ І НЕУСТОЙКА

- Стягнення штрафів через суд
- Різниця по ринку згідно з форвардом

ПДВ

- ПДВ кредит за правилом першої події (аванс чи поставка)

Додаткова гарантія отримання законтрабованого обсягу продукції

РЕКОМЕНДОВАНІ ПОЛОЖЕННЯ ФОРВАРДНОГО КОНТРАКТУ

При обліку аграрної розписки як активу на балансі

“ Виконання зобов'язань Постачальника за цим договором здійснюється шляхом передачі Покупцю сільськогосподарської продукції на виконання Товарної аграрної розписки, яка буде видана Постачальником як боржником на користь Покупця як кредитора за аграрною розпискою.

При обліку аграрної розписки поза балансом (як забезпечення)

“ Зобов'язання Постачальника щодо своєчасної поставки сільськогосподарської продукції за цим договором товару забезпечується товарною аграрною розпискою Постачальника, форма якої є додатком до цього Договору і є його невід'ємною частиною. Поставка товару за цим Договором та передання неустойки (за наявності) здійснюється Постачальником в тому числі шляхом спрямування поставки товару на виконання товарної аграрної розписки на виконання заборгованості за цим договором. При цьому Постачальник зобов'язується повернути Покупцю сільськогосподарську продукцію в кількості перевищення розміру зобов'язання Постачальника за товарною аграрною розпискою (без врахування розміру неустойки за неналежне виконання аграрної розписки) над розміром зобов'язань за цим договором, в тому числі шляхом прийняття зарахування зустрічних однорідних вимог.

Покупець має право припинити зобов'язання за цим Договором та вимагати в повному обсязі виконання зобов'язань за вказаною вище товарною аграрною розпискою. Для цього Покупець зобов'язаний не пізніше ніж за 10 днів до дати припинення зобов'язання за цим Договором письмово повідомити про такий свій намір Постачальника.

В момент припинення зобов'язання за цим Договором Покупець зобов'язаний здійснити повернення Постачальнику різниці між розміром товарної заборгованості Постачальника за цим Договором та розміром зобов'язань за виданою на виконання цього Договору аграрною розпискою. Замість поставки товару в розмірі різниці між розміром заборгованості Постачальника за цим Договором та розміром зобов'язань за такою аграрною розпискою, може бути проведений взаємозалік такої вимоги Покупця з вимогою до нього по аграрній розписці, про що Покупцем на аграрній розписці робиться відмітка про отримання виконання у відповідному розмірі. Покупець зобов'язаний негайно після повного виконання Постачальником зобов'язань за цим Договором проставити на товарній аграрній розписці відмітку «Виконано», скріпити її своїм підписом (підписом уповноваженої особи) та в триденний строк повернути оригінал аграрної розписки з таким написом Постачальнику нарочно або в той самий строк направити цінним листом з описом вкладення на адресу Постачальника, вказану в цьому Договорі.

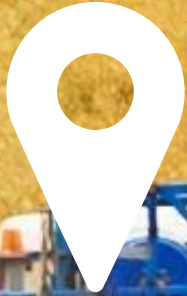
Узгодження зобов'язань сторін через гармонізацію тексту договору з розпискою

Дата	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн.
10.2018	Отримано грошові кошти від трейдера	311	6811	120
10.2018	Відображено зобов'язання з ПДВ та Розрахунки за податками	6432	6412	20
10.2018	Податкові зобов'язання з авансу	6431	6432	20
10.2018	Відображено видачу товарної аграрної розписки на позабалансовому рахунку	05	-	120
12.2018	Виконано зобов'язання перед трейдером за форвардним контрактом	6811	361	120
12.2018	Визнано дохід від реалізації	361	701	200
12.2018	Податкові зобов'язання з авансу	701	6431	20
12.2018	ПДВ внаслідок зміни вартості під час постачання	701	6432	13
12.2018	Відображено зобов'язання з ПДВ та Розрахунки за податками	6432	6412	13
12.2018	Списано собівартість продукції на витрати	901	27	50
12.2018	Отримана доплата	311	361	80
12.2018	Списано товарну аграрну розписку		05	120

*Приклад

Дата	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн.
10.2018	Сплачено грошові кошти за форвардним контрактом під забезпечення товарною аграрною розпискою	3711	311	120
10.2018	Відображено отримання товарної аграрної розписки на позабалансовому рахунку	06	-	120
10.2018	Відображено податковий кредит з авансу	6442	6441	20
10.2018	ПДВ кредит та розрахунки за податками	6412	6442	20
12.2018	Отримано виконання від фермера за форвардним контрактом	631	3711	120
12.2018	Оприбутковано товар	28	631	167
12.2018	ПДВ з авансу	6441	631	20
12.2018	ПДВ з перерахунку вартості	6442	631	13
12.2018	Відображено податковий кредит зі зміни вартості постачання та розрахунки за податками	6412	6442	13
12.2018	Доплачено суму фермеру	631	311	80
12.2018	Відображено погашення товарної аграрної розписки на позабалансовому рахунку	-	06	120

*Приклад

**ФІНАНСОВА
АГРАРНА РОЗПИСКА
З ІНДОСАМЕНТОМ**

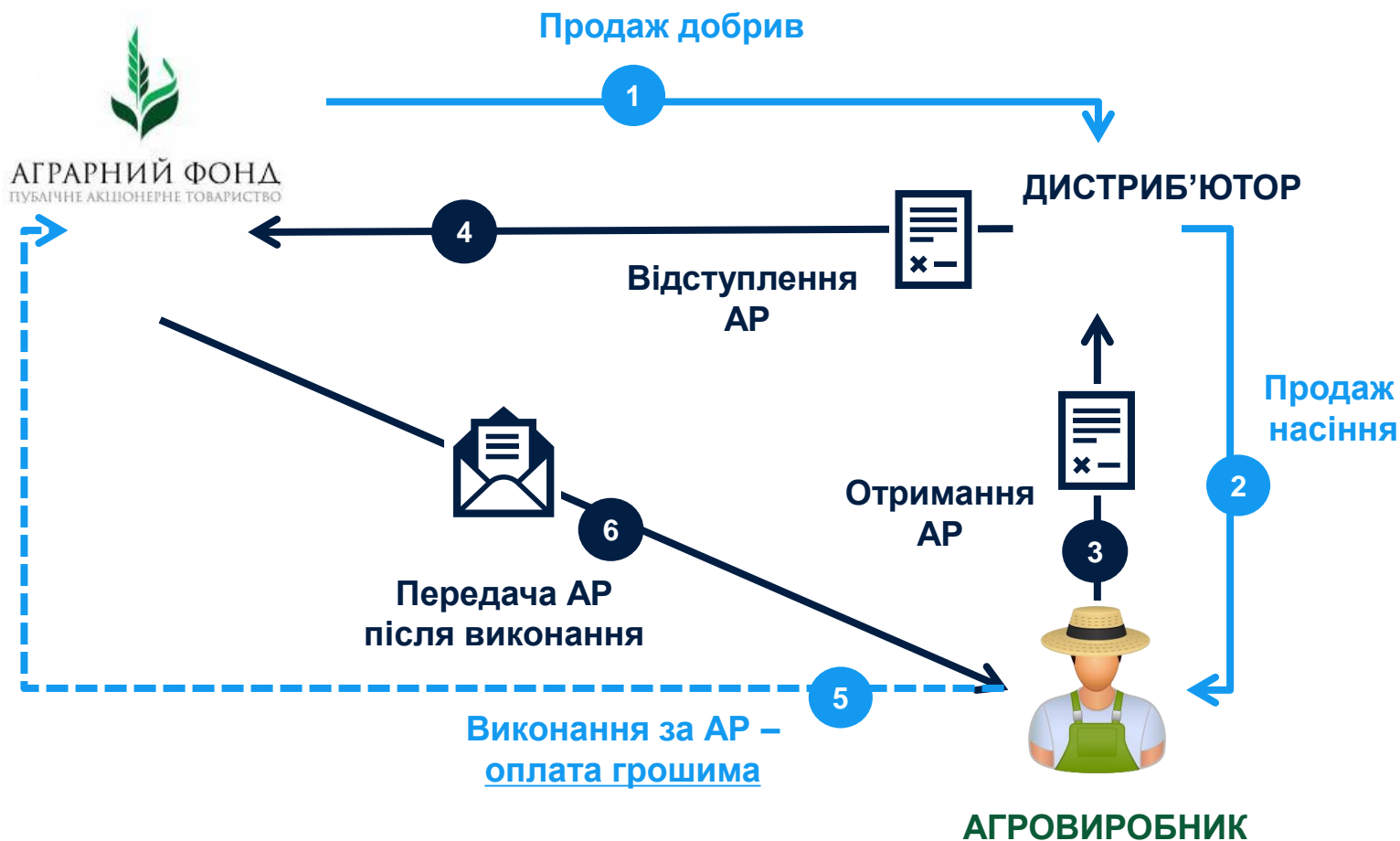
ІНДОСАМЕНТ ФІНАНСОВОЇ АГРАРНОЇ РОЗПИСКИ

- 1** Договір про поставку добрив між **Аграрним фондом** і дистриб'ютором та поставка добрив
 - 2** Договір про поставку добрив між дистриб'ютором і агровиробником
 - 3** Агровиробник видає фінансову аграрну розписку
 - 4** Дистриб'ютор надає агровиробнику товари в кредит
 - 5** Індосамент розписки від дистриб'ютора на **Аграрний фонд**
- ПІСЛЯ ЗБОРУ ВРОЖАЮ**
- 6** Сплата коштів агровиробником Аграрному фонду
 - 7** Аграрний фонд повертає розписку агровиробнику

Реалізація потенціалу аграрних розписок за допомогою індосаменту

ФІНАНСОВА АГРАРНА РОЗПИСКА З ІНДОСАМЕНТОМ

Реалізація потенціалу аграрних розписок за допомогою індосаменту

ІНДОСАМЕНТ ФАР: ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ

ОТРИМАННЯ РОЗПИСКИ ЗА ІНДОСАМЕНТОМ

- Передача аграрної розписки посвідчується нотаріально
- Індосамент аграрної розписки оформлюється договором між попереднім та новим кредитором
- Передача АР іншому кредитору можлива лише за умови дозволу агровиробника
- Повідомлення агровиробнику про зміну кредитора
- За мовчазної згоди солідарна відповідальність дистриб'ютора і агровиробника перед постачальником (новий кредитор)

Реалізація потенціалу інструменту завдяки індосаменту

ІНДОСАМЕНТ ФАР: ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ

ОФОРМЛЕННЯ ФАР З НЕФІКСОВАНИМ ЗОБОВ'ЯЗАННЯМ

- Змінна вартість зобов'язання (прив'язка до обмінного валютного курсу, наприклад) фіксується у договорах поставки МТР, ФАР та договорі передачі прав вимоги за ФАР
- Агровиробник виконує зобов'язання за ФАР з врахуванням обмінного валютного курсу
- На момент погашення аграрної розписки внутрішній постачальник и дистриб'ютор погашають взаємні заборгованості між собою із врахуванням зміни вартості зобов'язання за ФАР

Врахування обмінного валютного курсу при остаточних розрахунках

ІНДОСАМЕНТ ФАР: ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ

ЦІНА ПЕРЕУСТУПКИ ФІНАНСОВОЇ АГРАРНОЇ РОЗПИСКИ

- З метою уникнення податкових ризиків переуступка ФАР від дистриб'ютора до постачальника МТР за номінальною вартістю

ВРЕГУЛЮВАННЯ РІЗНИЦІ ВАРТОСТІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЗА ФАР І ВАРТІСТЮ ПОСТАВЛЕНИХ ДИСТРИБ'ЮТОРОМ ТОВАРІВ

- Якщо розмір зобов'язання за фінансовою розпискою є більшим за вартість фактично поставлених дистриб'ютором агровиробнику товарів, то сплата боржнику суми різниці є зобов'язанням лише дистриб'ютора (першого кредитора)

Врахування обмінного валютного курсу при остаточних розрахунках

РЕКОМЕНДОВАНІ ФОРМУЛЮВАННЯ ТЕКСТІВ У ДОКУМЕНТАХ

РЕКОМЕНДОВАНЕ ФОРМУЛЮВАННЯ ПОЛОЖЕННЯ ДОГОВОРУ ПОСТАВКИ ПРОДУКЦІЇ ДЛЯ ЙОГО УЗГОДЖЕННЯ З АГРАРНОЮ РОЗПИСКОЮ (ДИСТРИБ'ЮТОР – АГРОВИРОБНИК)

“Виконання зобов’язань з оплати вартості поставленого за цим договором товару здійснюватиметься Покупцем у формі виконання фінансової аграрної розписки, що буде видана Покупцем Постачальнику на підставі цього договору”

РЕКОМЕНДОВАНЕ ФОРМУЛЮВАННЯ ПОЛОЖЕННЯ У ТЕКСТІ АГРАРНОЇ РОЗПИСКИ

“Ця Аграрна розписка надається Боржником на виконання ним зобов’язання за договором №_ від «_» ____року.”

Узгодження зобов’язань завдяки гармонізації тексту договору поставки з розпискою

Облік аграрних розписок лише на балансі в усіх учасників відносин!

Аграрна розписка є активом та обліковується:

- a) на балансі кредитора (дистриб'ютор, постачальник) як дебіторська заборгованість (дт 377 / ТАР)

- b) на балансі боржника (агровиробник) як кредиторська заборгованість (кт 685 / ТАР)

У випадку індосаменту позабалансовий облік розписок є неприйнятним

Дата	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
01.2018	Отримано товар від дистриб'ютора	20	631	120
01.2018	Відображено податковий кредит	641/ПДВ	631	30
01.2018	Видано ФАР	631	685/ФАР	150
01.2018	Відображено видачу ФАР на позабалансовому рахунку	05	-	150
11.2018	Виконано зобов'язання за ФАР перед внутрішнім постачальником	685/ФАР	311	150
11.2018	Списано ФАР з позабалансового рахунку	-	05	150

*Приклад

У випадку індосаменту позабалансовий облік розписок є неприйнятним

Дата	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
10.2017	Отримано товар від внутрішнього постачальника	28	631	120
10.2017	Відображено податковий кредит	641/ПДВ	631	30
01.2018	Передано товар фермеру	361	702	150
01.2018	Відображено зобов'язання з ПДВ	702	641/ПДВ	30
01.2018	Списано на витрати собівартість товару	902	28	120
01.2018	Отримано від фермера ФАР у рахунок наданих товарів	377/ФАР	361	150
01.2018	Відображено отриману ФАР на позабалансовому рахунку	06	-	150
03.2018	Відображено відступлення/ продаж прав за ФАР на користь внутрішнього постачальника	377	719	150
03.2018	Списано балансову вартість ФАР на витрати	949/ ФАР	377/ФАР	150
03.2018	Списано ФАР з позабалансового рахунку	-	06	150
03.2018	Проведено залік заборгованостей із внутрішнім постачальником	631	377	150

*Приклад

У випадку індосаменту позабалансовий облік розписок є неприйнятним

Дата	Зміст господарської операції	Дт	Кт	Сума
10.2017	Надано товар дистриб'ютору	361	702	120
10.2017	Відображено зобов'язання з ПДВ	702	641/ПДВ	30
10.2017	Списано собівартість товару	902	28	60
03.2018	Отримано ФАР від дистриб'ютора за операцією відступлення/ продажу	377/ФАР	685	150
03.2018	Відображено отриману ФАР на позабалансовому рахунку	06	-	150
03.2018	Проведено залік заборгованостей із дистриб'ютором	685	361	150
11.2018	Отримано виконання за ФАР від фермера	311	377/ФАР	150
11.2018	Списано ФАР з позабалансового рахунку	-	06	150

*Приклад

У випадку індосаменту позабалансовий облік розписок є неприйнятним

**ТОВАРНА
АГРАРНА РОЗПСКА
за індосаментом**

ТОВАРНА АГРАРНА РОЗПИСКА З ІНДОСАМЕНТОМ

- 1 Договір про поставку між агровиробником і дистриб'ютором
- 2 Агровиробник видає товарну аграрну розписку
- 3 Дистриб'ютор надає агровиробнику товари в кредит
- 4 Індосамент розписки від постачальника на Аграрний фонд

ПІСЛЯ ЗБОРУ ВРОЖАЮ

- 5 Доставка продукції
- 6 Аграрний фонд повертає розписку агровиробнику

Розширення клієнтської бази завдяки співпраці з постачальниками

ОТРИМАННЯ ТАР ЗА ІНДОСАМЕНТОМ

- За договором купівлі-продажу розписки
- Ціна розписки за домовленістю – фіксована або з подальшим переглядом
- Якщо ціна з подальшим переглядом:
формула коригування ціни на момент поставки продукції зазначається у
 1. Форвардному контракті між дистриб'ютором та агровиробником
 2. ТАР (не обов'язково)
 3. Договорі купівлі ТАР між постачальником і дистриб'ютором
- Повідомлення агровиробнику про зміну кредитора
- Можлива солідарна відповідальність дистриб'ютора (стягнення з нього лише через суд)

Облік аграрних розписок лише на балансі в усіх учасників відносин

ОТРИМАННЯ ПРОДУКЦІЇ НА ВИКОНАННЯ РОЗПИСКИ

- ПДВ кредит при отриманні продукції
- Якщо ціна з подальшим переглядом:
Після поставки продукції за розпискою - остаточний розрахунок із врахуванням зміни ціни на поставлену продукцію здійснюється між трейдером і постачальником (оплата чи залік) і між постачальником і агровиробником (оплата чи залік)

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ

- ПДВ кредит не буде нараховано, якщо попередній кредитор зробив агровиробнику передоплату (гроші), а не надав товарний кредит. ПДВ кредит втрачається при відступленні розписки (умовна поставка)
- Ризик неотримання бюджетного відшкодування при експорті продукції (через відсутність прямого розрахунку коштами з агровиробником)

Економічна доцільність лише для аграрних розписок, виданих в рамках бартерних угод

ТОВАРНА АГРАРНА РОЗПИСКА ЗА ІНДОСАМЕНТОМ: ЕКСПОРТ

- 1 Договір про поставку між агровиробником і дистриб'ютором
- 2 Агровиробник видає товарну аграрну розписку
- 3 Дистриб'ютор надає агровиробнику товари в кредит
- 4 Індосамент розписки від дистриб'ютора Аграрний фонд

ПІСЛЯ ЗБОРУ ВРОЖАЮ

- 5 Поставка продукції
- 6 Аграрний фонд повертає розписку агровиробнику
- 7 **ДЛЯ ЕКСПОРТУ З ВІДШКОДУВАННЯМ ПДВ** Продаж продукції експортеру (партнеру) за прямим оплатним договором для отримання ним права на бюджетне відшкодування
- 8 Експорт продукції за кордон

Додаткова ланка в транзакції для отримання відшкодування ПДВ при експорті

Дата	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн.
07.2018	Внутрішній постачальник продає Дистриб'ютору насіння зі змінною ціною \$1 (к.30)	361	70	30
07.2018	Відображено зобов'язання з ПДВ	70	641	5
08.2018	Купівля ТАР у Дистриб'ютора за договором купівлі продажу \$1 (к.30)	377/ТАР	685/1	30
08.2018	Розкриття інформації по ТАР на позабалансовому рахунку	06		30
11.2018	Перерахунок заборгованості по ТАР \$1 (к.40)	377/ТАР	71	10
11.2018	Розкриття інформації по ТАР на позабалансовому рахунку (к.40)	06		10
11.2018	Отримана СГ продукція від Фермера у погашення ТАР \$1 (к.40)	281	377/ТАР	33,33
11.2018	Нараховано податковий кредит з ПДВ	641	377/ТАР	6,67
11.2018	Списано ТАР з позабалансового рахунку		06	40
11.2018	Перерахунок заборгованості за насіння \$1 (к.40)	361	70	10
11.2018	Нараховано податкові кредит з ПДВ з перерахунку заборгованості за насіння \$1 (к.40)	70	641	1,67
11.2018	Перерахунок заборгованості за ТАР \$1 (к.50) перед Дистриб'ютором	949	685/1	20
11.2018	Залік однорідних вимог між Дистриб'ютором і Внутрішній постачальник за насіння та ТАР	685/1	361	40
11.2018	Погашення різниці заборгованості на Дистриб'ютора за ТАР \$1 (к.50)	685/1	311	10

Дата	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн.
07.2018	Дистриб'ютор купує у Внутрішнього постачальника продукцію (насіння) \$1 (к.30)	281	631	25
07.2018	Нараховано податковий кредит з ПДВ	641	631	5
08.2018	Дистриб'ютор продає Фермеру насіння за ціною \$1 (к.30)	361	70	30
08.2018	Відображено зобов'язання з ПДВ	70	641	5
08.2018	Отримання ТАР від Фермера вартістю \$1 (к.30)	377/ТАР	685/1	30
08.2018	Розкриття інформації по ТАР на позабалансовому рахунку	06		30
08.2018	Продаж ТАР на Внутрішнього постачальника за договором купівлі продажу \$1 (к.30)	377/1	377/ТАР	30
08.2018	Розкриття інформації по ТАР на позабалансовому рахунку		06	30
11.2018	Перерахунок заборгованості за насіння \$1 (к.40)	949	631	8,33
11.2018	Нараховано податковий кредит з ПДВ з перерахунку заборгованості за насіння \$1 (к.40)	641	631	1,67
11.2018	Перерахунок заборгованості Фермера по ТАР \$1 (к.40)	949	685/1	20
11.2018	Перерахунок заборгованості Внутрішнього постачальника по ТАР \$1 (к.50)	377/1	71	20
11.2018	Залік однорідних вимог між Дистриб'ютором і Внутрішнім постачальником за насіння та ТАР \$1 (к.40)	631	377/1	40
08.2018	Перерахунок заборгованості Фермера перед Дистриб'ютором за насіння за ціною \$1 (к.40)	361	70	10
08.2018	Відображено зобов'язання з ПДВ з перерахунку заборгованості	70	641	1,67
11.2018	Залік однорідних вимог між Дистриб'ютором і Фермером за насіння \$1 (к.40) та ТАР \$1 (к.50)	685/1	361	40
11.2018	Доплата від Дистриб'ютора за ТАР на Фермера	685/1	311	10
11.2018	Отримана Доплата від Внутрішнього постачальника на Дистриб'ютора за ТАР	311	377/1	10

Дата	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн.
08.2018	Фермер купує у Дистриб'ютора продукцію (насіння) \$1 (к.30)	20	631	25
08.2018	Нараховано податковий кредит з ПДВ	641	631	5
08.2018	Видача ТАР \$1 (к.30)	377/1	685/ТАР	30
08.2018	Розкриття інформації по ТАР на позабалансовому рахунку	05	-	30
08.2018	Зміна кредитора з Дистриб'ютора на Внутрішнього постачальника	685/ТАР	685/ТАР	30
08.2018	Зміна кредитора з Дистриб'ютора на Внутрішнього постачальника	05	05	30
11.2018	Перерахунок заборгованості Фермера за ТАР \$1 (к.50)	949	685/ТАР	20
11.2018	Розкриття інформації по ТАР на позабалансовому рахунку	05	-	20
11.2018	Погашення ТАР на Внутрішній постачальник (постачання СГ товару) \$1 (к.50)	685/ТАР	70	50
11.2018	Відображено зобов'язання з ПДВ	70	641	8,33
11.2018	Списано ТАР з позабалансового рахунку		05	50
11.2018	Перерахунок заборгованості за насіння \$1 (к.40)	949	631	8,33
11.2018	Податковий кредит з перерахунку заборгованості за насіння \$1 (к.40)	641	631	1,67
11.2018	Перерахунок заборгованості Дистриб'ютора за ТАР \$1 (к.50)	377/1	71	20
11.2018	Залік однорідних вимог між Дистриб'ютором і Фермером за насіння \$1 (к.50) та ТАР \$1 (к.40)	631	377/1	40
11.2018	Отримана доплата за ТАР від Дистриб'ютора	311	377/1	10

СТРОКИ В ПОЗАСУДОВІЙ ПРОЦЕДУРІ

ЗАСВОЄНІ УРОКИ ВИКОРИСТАННЯ АГРАРНИХ РОЗПИСОК

- Базова оцінка клієнтів: репутація, кредитна історія, судові справи
- Оцінка урожайності і якості майбутньої продукції
- Ціна майбутньої продукції

ЗАСВОЄНІ УРОКИ ВИКОРИСТАННЯ АР

- **Право власності і користування землею**
- **Моніторинг врожаю і контакт з клієнтом під час сезону**

ПЕРЕВАГИ АГРАРНИХ РОЗПИСОК

КРЕДИТОРИ

- ✓ Посилення гарантій розрахунку
- ✓ Позасудове примусове виконання: швидка і прозора процедура
- ✓ Гнучкість та прозорість
- ✓ Застосування у різних бізнес моделях (індосамент)
- ✓ Відкритий реєстр невиконаних розписок

АГРОВИРОБНИКИ

- ✓ Доступність
- ✓ Швидкість оформлення
- ✓ Зниження ризиків земельних конфліктів
- ✓ Формування позитивної кредитної історії

Аграрні розписки - простий і надійний інструмент фінансування агровиробників

ПРОЕКТ АГРАРНІ РОЗПИСКИ В УКРАЇНІ

1, Дніпровський узвіз, Київ, Україна 01010

Тел. +38 044 490 6400

Факс +38 044 490 6420

cropreceipts@ifc.org